

трансцендентальне походження, але, так чи інакше, між цінностями й реальністю встановлюється зв'язок.

Отже, цінності впливають на царство сутностей і ідеальне буття; при цьому їхня своєрідність залежить від історичної обумовленості. Але, підкреслює Н. Гартман, вона нічого не змінює в цінностях гуманізму, розумінні мужності, справедливості і законності, незважаючи на мінливість ціннісної свідомості.

Список використаних джерел

1. Hartman N. Platos logic des Seins / N. Hartman. – Gieben : Topetman, 1909.
2. Гартман Н. Эстетика=Asthetik / Н. Гартман. – М., 1958.

Олена Гандзюк

магістрантка Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

(науковий керівник – кандидат педагогічних наук, асистент кафедри музики

Полтавського національно педагогічного університету імені В.Г. Короленка Гринь Ю. М.

(м. Полтава)

СИСТЕМА ОСВІТИ В ПРИВАТНІЙ ШКОЛІ «ЧАРІВНИЙ СВІТ»

Постановка проблеми. Поява в Україні авторських приватних шкіл обумовлена: зміною політико-економічних та соціально-культурних векторів, розвитку держави, відходом від адміністративно-командної централізованої управлінської системи, переходом держави до стратегії децентралізації та автономії освітніх закладів підвищенням попиту на якісну та конкурентоспроможну середню освіту.

Нинішні авторські школи в Україні спираються на такі нормативні акти, як: Закон України «Про інноваційну діяльність», «Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності», «Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад». Але основний документ, який мав би бути на державному рівні – «Положення про авторську школу», – на сьогодні не укладено. Феномен авторської школи до 2021 року на базі загальноосвітніх навчальних закладів провадитимуть всеукраїнський експеримент у межах становлення Нової української школи.

Аналіз досліджень і публікацій. Питанням авторської школи та передовим освітнім досвідом займалися В. Бондар, М. Красовицький, К. Присяжнюк, О. Сухомлинська, М. Ярмаченко та інші. Як зазначає О. Сухомлинська, цей феномен – авторська школа як педагогічне явище – отримав своє розповсюдження в кінці ХХ – на початку ХХІ ст.

Вагомий внесок у розвиток інноваційності системи загальної середньої освіти зробили М. Ачкасов, В. Біблер, В. Дурдуківський, Н. Гонтаровська, М. Гузик, О. Захаренко, Д. Лебедев, С. Мар'ясин, В. Сухомлинський, Я. Овсієнко, М. Палтишев, А. Сологуб, Л. Терещенко, І. Ткаченко, М. Чумарна, В. Шаталов, М. Щитинін.

Спираючись на надбання Г. Сковороди, К. Ушинського, С. Русової, Г. Ващенко, В. Верховинця, Я. Корчака, Я. Чепіги, В. Сухомлинського та інших корифеїв української педагогічної думки, М. Лещенко називає свою концепцію «педагогікою добротворення» та пропонує власну систему практичних заходів щодо її реалізації.

На сучасному етапі проблему створення потужного пізнавально-активного поля позитивного потенціалу дітей вивчає засновниця школи Марія Лещенко. Однією з перших науково-дослідних робіт про специфіку використання педагогом українських дитячих пісень у процесі естетичного розвитку вихованців належить О. Федій. Паралельно до цієї теми розроблялися педагогічні технології творення «чарівного світу» пізнання у ході навчання читати. Однією з найбільш яскравих стала «Мистецька гра від А до Я», розробкою, апробацією та впровадженням якої займалася Н. Сулаєва. Особливості використання сучасної музики масових жанрів у виховному процесі були досліджені В. Березан «Підготовка майбутнього педагога до естетичного виховання школярів засобами сучасної музики масових жанрів». Вихованню естетично грамотної особистості в умовах сучасного інформаційного простору присвячене дослідження В. Мирошниченка. Визначення професійної готовності вчителя англійської мови до навчання учнів інтегрованих курсів («Англійська мова й образотворче мистецтво», «Англійська мова і музика», «Англійська мова і драматична творчість» та інше) висвітлено Ю. Стиркіною в дослідженні «Дидактичні засади підготовки майбутніх вчителів іноземної мови до викладання інтегрованих курсів» та інші. Над розробкою науково-методичних проблем працювали викладачі, аспіранти, магістранти, студенти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, а саме: Л. Волик, Я. Ганніченко, О. Коцан, Ю. Мохірева, О. Наливка, Н. Павленко, З. Різніченко, І. Шайдур та інші.

Метою статті є висвітлення потреби українського суспільства у доступі до нових можливостей надання дітям якісної освіти у приватних школах, та якими компетенціями повинен володіти керівник такого навчального закладу освіти на сучасному етапі.

Виклад основного матеріалу. Авторські школи України, не існують у «чистому вигляді», а поєднують різні компоненти теорії і практики навчання та виховання. Однією з таких шкіл є приватна школа Марії Петрівни Лещенко заснована в 1991 році – «Чарівний світ». Її основна мета полягає у створенні належних умов для становлення і розвитку людської особистості задля досягнення гармонії її взаємин у суспільстві та природі. Таким чином, у площині передової педагогічної теорії і практики формулюється складне загальнофілософське питання: «яке твоє місце і призначення, дитино, на цій землі?» [5, с. 4-7].

Школа «Чарівний світ» – це навчально-виховний заклад, де щодня і щомиті задіяна педагогіка добротворення. Добро вчиться перемагати зло. Цей складний процес відбувається повсюди: в душах учителів і учнів, у просторі класу, школи. Є надія, що енергія добра проникає разом з дитиною у кожну сім'ю, формує сферу добропрекрасного, як назвав це явище послідовник філософської спадщини Григорія Сковороди український письменник-філософ Василь Барка [2, с. 35].

Навчально-пізнавальна реальність, яка містить поряд з дійсними фантастичні елементи, створює сильне поле тяжіння, робить навчання захоплюючим і привабливим.

Дітям у цій реальності комфортно, цікаво і затишно. Вони відчувають, що школа належить їм [3, с. 12].

Головна магічна дія педагогіки добротворення – це культивування віри дитини у саму себе. Педагогічний колектив школи керується філософією добротворення, згідно з якою кожна особистість має навчитися бути щасливою і дарувати щастя іншим. Тож виховати дитину – це, передусім, означає навчити її світлому життєбаченню, позитивному сприйманню навколишнього світу, власної особистості, навчальної праці [4, с. 67]. Одне з центральних місць у навчальному процесі школи «Чарівний світ» займає творча індивідуальність педагога. Здатність управляти цим процесом – свідчення високого інтелектуального і духовного рівня вчителя, його професійної компетентності та артистизму. Дуже відповідальний момент – встановлення зв'язку вчителя з ще незнайомим йому учнівським колективом. Адже під час першого знайомства десятки очей учнів наче зливаються в одне око, яке допитливо пронизує учителя, просвічує його, намагається збагнути усі його позитиви і негативи. Напруживши усю свою внутрішню енергію, учитель доброзичливо дивиться на своїх вихованців, зогріває їх поглядом, ламає оту стінку відчуження, що неминуче виростає між незнайомими людьми, і всією своєю істотою переконує: «Я ваш!» Він говорить слова, що знаходять відлуння у дитячих душах. І тоді між учителем і учнями наче пробігає якийсь струм, що єднає їх, творить одне нерозривне ціле. Послані від учителя імпульси збуджують зацікавлення в учнів, і це почуття, оповите симпатією, з повною силою повертається до учителя, додаючи йому творчої наснаги, бажання працювати. Всіх вчителів та працівників школи називають словами пан і пані, бо засновниця школи хотіла підкреслити, особливо в очах дітей, шляхетну природу педагогічної справи, до того ж таке звертання до учителя дитині простіше, та й звучить таке звертання милозвучніше [2, с. 45-47].

Уміння зачаровувати учнів, захоплювати їх навчальним матеріалом, подавати інформацію в яскравій, емоційно-образній формі – це велике щастя для учителя, це найвищий прояв його педагогічної майстерності. Адже тільки за таких умов він навчає і виховує, збуджує думку і формує почуття, сприяє розвитку і становленню особистості. Бо можна добре оволодіти технологією викладання, мати достатні знання про свій предмет, пройти успішно «школу виучки», але коли з педагогічного арсеналу буде вилючено високий духовний настрій, темперамент, чутливість, вразливість, емпатію, а на місце добротворення поставлено голий прагматизм і безчуттєву логіку доказів, то навчання стане холодним і безбарвним ремісництвом. Інтроверсія, безпристрасність сприймання і реакції на події, егоцентризм – це ті хворобливі симптоми, що зводять нанівець будь-яке педагогічне зусилля. Педагогічний артистизм учителя базується на гармонії мислення і почуття, на творчому задіянні фантазії і уяви, здатних надати емоційності і образності навчальному матеріалу, вплинути на чуттєвий світ дітей [6, с. 32].

Як справедливо зазначає О. Булатова, у структурі педагогічного артистизму виділяється дві грані: 1) внутрішній – культура, емоційність, витонченість, гра уяви, образне бачення, здатність до імпровізації, внутрішня схильність до творчості; 2) зовнішній, спрямований на клас, – ігрова подача, «техніка» гри, особливі форми вираження своєї оцінки матеріалу, виведення учнів на ігровий рівень [1, с. 12-13].

Варто наголосити, що художність педагогічного уявлення полягає у спроможності зробити образним навчальний матеріал, тобто втілювати ці образи «видіння» у тканину педагогічної діяльності. Вигода від такого способу організації навчального процесу очевидна, бо при емоційному сприйманні матеріалу значно посилюється мотиваційне ставлення учнів до навчання, зростає інтерес до пізнання, зникає скованість і нервозність, зміцнюються комунікабельні здатності [5, с. 25]. Педагогічний артистизм учителя базується на гармонії мислення і почуття, на творчому задіяні уяви та фантазії, здатних надати емоційності й образності навчальному матеріалу, вплинути на чуттєвий світ дітей [1, с. 15]. Школа, де створюється потужне пізнавально-активне поле позитивного потенціалу, стає тим місцем омріяним, до якого прагнуть діти. Всю свою роботу вчителі спрямовують на те, щоб таким місцем стала школа «Чарівний світ»: тут кожна дитина відчуває себе потрібною і значущою для інших, відчуває, що її люблять. Адже інакше і бути не може, бо кожен учень у школі повинен почувати себе щасливим. «Шкільне щастя» – це не якась видумка вчителів-ідеалістів, а природна і необхідна для дитячої особистості атмосфера шкільного життя [4, с. 46].

Висновки. Отже, приватна школа «Чарівний світ» є школою професійного розвитку. Альтернативний підхід до навчального процесу передбачав створення такого педагогічного середовища, яке, поряд з розвитком і навчанням дітей, здійснювало позитивний вплив на дитячі душі. Адже тут удосконалюють свою педагогічну майстерність учителі-початківці і досвідчені професіонали, а також проводять наукові дослідження актуальних проблем педагогічної теорії і практики; виявили, що у школі впроваджено цілісну педагогічну програму, в основі якої лежить створення навчально-пізнавальної реальності з фантастичними елементами.

Список використаних джерел

1. Булатова О. С. Педагогический артистизм : учеб. пособ. для высш. пед. учеб. заведений / О. С. Булатова. – М. : Академия, 2001. – 240 с.
2. Зязюн І. А. Педагогіка добра: ідеали і реалії: наук.-метод. посіб. / І. А. Зязюн. – Київ: МАУП, 2000. – 309 с.
3. Лещенко А. В. Володимир Вернадський і його просвітницько-педагогічна діяльність / А. В. Лещенко, М. П. Лещенко. – Київ: АСМІ, 2003. – 292 с.
4. Лещенко М. П. Зарубіжні технології підготовки учителів до естетичного виховання: монографія / М. П. Лещенко. – Київ : Гротеск, 1996. – 192 с.
5. Лещенко М. П. Є у Полтаві така школа...: (Досвід роботи приватної загальноосвітньої сш «Чарівний світ») / М. П. Лещенко // Обдарована дитина. – 2002. – № 1/2. – С. 2–20.
6. Лещенко М. Эстетическое воспитание учащихся начальных классов общеобразовательной школы Канады: дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.04 "Теория і методика професійної освіти" / М. П. Лещенко. – Киев, 1990. – 256 с.